

PILSONU DEBATES PAR IMIGRĀCIJU

2014.gada 7.-8. jūnijs

Pilsoņu debates par imigrāciju organizē Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS. Debates notiek projekta „Daudzpusīgi risinājumi sabiedrības izglītošanai un integrācijai 2” ietvaros, ko īsteno biedrība „Patvērums „Drošā māja” kopā ar PROVIDUS. Projektu (līdz)finansē Eiropas Savienība - Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonds. Projekta finansēšanas avoti - Fonds 75% un valsts budžeta līdzekļi 25%.

Pilsoņu debates par imigrāciju

Mērķis – izstrādāt 3 priekšlikumus, kā sadzīvot ar imigrāciju un palielināt ieguvumus no imigrācijas Latvijā?

Imigrācija Latvijā notiek jau šobrīd. Turklāt palielinājums novērojams gandrīz visās iebraucēju grupās – vai tie būtu ārzemnieki, kurus ar Latviju saista ģimene, studijas, nodarbinātība, investīcijas vai patvērums.

Latvijā pagaidām nav skaidri definēta imigrācijas politika, bet šobrīd tiek strādāts pie Imigrācijas politikas koncepcijas.

Ekonomikas ministrijas, Eiropas Komisijas, *Swedbank* prognozes, kā arī jaunākie Centrālās Statistikas pārvaldes dati liecina – iedzīvotāju skaits darba spējīgajā vecumā samazināsies, trūkst nodokļu maksātāju, lai varētu uzturēt sabiedriskos pakalpojumus un panākt vidējā labklājības līmeņa celšanos – ekonomisko izaugsmi.

Pilsoņu debates par imigrāciju: 25 dalībnieki

- 11 vīrieši, 14 sievietes
- 18-35 gadu vecumā - 8 dalībnieki, 36-55 gadu vecumā - 8 dalībnieki, vecāki par 55 gadiem - 9 dalībnieki
- Dažādu tautību cilvēki (paši identificējas kā latvieši, baltkrievi, ebreji, krievi, poļi, lietuvieši, jauktas tautības)
- Latvijas pilsoņi un 1 Polijas pilsonis
- Profesijas un nodarbošanās – metinātājs, analītiķis, pasniedzējs, skolotājs, tēlnieks, elektriķis, tulkotājs, finanšu analītiķis, jurists, projektu vadītājs, pašvaldības un valsts iestāžu darbinieki, zintnieks, pašniedarbinātie, sociālais darbinieks, klientu apkalpošanas speciālists, studenti, bezdarbnieki un pensionāri
- Vidējā izglītība – 8 dalībnieki, augstākā izglītība – 17 dalībnieki
- No visas Latvijas - Viļāniem, Krāslavas, Liepājas, Raganas, Bebreņu, Salaspils, Jūrmalas, Jēkabpils, Mārupes, Varakļāniem, Nīgrandes, Rīgas

Pilsoņu debates par imigrāciju: Kā nonācām pie rezultāta?

- Iepazīšanās un bažas par imigrāciju
- Saruna ar imigrantiem
- Saruna ar darba devēju, arodbiedrību un augstskolas pārstāvjiem
- Ideju attīstīšana
- Ideju izaicināšana – ekspertu komentāri
- Ideju izvirzīšana – balsošana
- 3 ideju izstrāde priekšlikumos
- Priekšlikumu izaicināšana – ekspertu komentāri
- Priekšlikumu noslīpēšana
- Uzticības balsojums

Pilsoņu debates par imigrāciju: Bažas

- **Kultūra.** Latviskās identitātes apdraudējums. Imigrācijas negatīvā ietekme uz kultūru. Liela iebrucēju grupa varētu nomākt vietējās kopienas kultūras. Palielinās konflikta situācijas starp dažādām grupām (piemēram, reliģiskās grupas). Sabiedrība nav gatava pieņemt iebrucējus. Iedzīvotāju negatīvā attieksme pret iebrucējiem. Stereotipi pret citām kultūrām. Valodas apguves nozīmīgums. Nav elementu, kas apvienotu vietējos iedzīvotājus. Latvijas iedzīvotāji dzīvo svešu doktrīnu ietekmē.
- **Nodarbinātība.** Notiek vietējo iedzīvotāju diskriminācija. Nepieciešamība ierobežot iebrucēju iebrukšanu no konkurētspējīgām valstīm. Iebrucēji izkonkurē vietējos darba tirgū. Atsevišķu imigrantu pārākums – lielāka konkurence. Palielināsies konkurētspēja.
- **Investīcijas.** Nepieciešama sliekšņa celšana īpašuma vērtībai. Notiek valsts izpārdošana. Imigrācija ar investīciju palīdzību – uzturēšanās atļauju tirgošana. Uzturēšanās atļaujas (īpašumi un uzņēmējdarbība)
- **Sociālais slogs.** Noziedzības jautājumi. Nesabalansēti pabalsti. Potenciālie nemieri/ nekārtības. Pamatnācijas neapmierinātība ar (it kā) labvēlīgākiem apstākļiem imigrantiem.
- **Demogrāfija.** Mūsu paliek arvien mazāk... Zema dzimstība.
- **Politika.** Nekontrolēta imigrācija. Iebrucēju ietekme uz politikas veidošanu. Politikas nespēja savlaicīgi ietekmēt imigrācijas politiku. Pastāv kompleksu (starpdisciplināru) risinājumu trūkums. Nav definēts valsts politikas mērķis cilvēku vidū un no valdības.

Pilsoņu debates par imigrāciju: pirmās idejas

1. **Investori.** Tikai par investīcijām uzņēmējdarbība, ne īpašumā. Piesaistīt investīcijas pašvaldībā. Paaugstināt prasības. Nedrīkst ierobežot skaitu.
2. **Studenti.** Jāatvieglo noteikumi, lai Latvijā paliek augsti kvalificēts darba spēks.
3. **Darba spēks.** Prasmju trūkuma dēļ, noteiktās nozarēs var imigrantus piesaistīt. Atalgojums vidējais jomā. Vienlīdzīgi apstākļi vietējiem un imigrantiem.
4. **Jaunas politikas.** Stingrākas prasības, kontrolēta imigrācija. Izvirzīt kritērijus (bez sodāmības, ar labu veselību, izglītība, kvalifikācija, ģimenes stāvoklis). Kvotas. Pilsonības piešķiršana jaundzimušajiem vienalga, kāda pilsonība ir bērnu vecākiem.
5. **Kultūra un valoda.** Obligāti valodas kursi. Jāapgūst valoda 2-3 mēnešu laikā. Obligātas valodas pārbaudes. Integrācijas un valodas kursi, lai apgūst arī Latvijas tradīcijas un kultūru. Sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem.
6. **Vietējo izglītošana.** Kā pieņemt atšķirīgo.
7. **Imigrantu tiesības.** Sociālie pakalpojumi, neatliekamā medicīniskā palīdzība, bezdarbnieku pabalsti. Kvalitatīva izglītība imigrantu bērniem. Centrs, kas informē par iebraucēju tiesībām. NVO palīdz risināt viņu vajadzības.

Pilsoņu debates par imigrāciju: balsošana

1. DARBA SPĒKS (16 balsis)
2. INVESTORI (12 balsis)
3. IMIGRANTU TIESĪBAS (12 balsis)
4. KULTŪRA UN VALODA (11 balsis)

Pilsoņu debates par imigrāciju: PRIEKŠLIKUMI

EM un NVA regulāri veic pētījumu par nodarbinātības pieprasījumu Latvijā īstermiņā. Ar mērķi mazināt emigrāciju, uz tā pamata katru gadu noteikt profesiju kvotas iebrucējiem (neattiecas uz tiem, kas ieguvuši izglītību Latvijas izglītības iestādēs).

Lai veicinātu ekonomisko augšupeju, saskaņā ar veiktajiem pētījumiem, noteikt profesijas un nozares, kurās var strādāt iebrucēji ar atvieglotu darba uzsākšanas procedūru, t.sk. uzturēšanas atļauja piešķirama ar atvieglotajiem nosacījumiem.

Noteikt minimālo atalgojuma sliekšni katrā nozarē (atbilstoši nozares vidējam atalgojumam).

Jaunajai LR Saeimai obligāti pilnā apjomā šogad ratificēt ES Sociālo Hartu (bez izņēmumiem) diskriminācijas novēršanai.

Uzticības balsojums

PAR: 63% dalībnieku

PRET: 0%

ATTURAS: 37%

Pilsoņu debates par imigrāciju: PRIEKŠLIKUMI

MK noteikta institūcija izstrādā un uzrauga valsts līmeņa pasākumu kopumu, lai integrētu jauniebraucējus. Programmā ietver šādas sadaļas: vispārēja informācija par Latvijas valsti, tradīcijām, kultūru, valodu. Programmā ir jāparedz, ka jauniebraucējs var piedalīties bezmaksas ekskursijā "Iepazīsti Latviju". Programmas ietvaros jauniebraucējs piedalās latviešu valodasursos, kuru noslēgumā tiek kārtots tests vai eksāmens, lai noteiktu atbilstošo līmeni. Programma ir daudzpakāpju un vairāku līmeņu - atbilstoši iebraucēja plānotajai profesijas kvalifikācijai, un plānotās uzturēšanās ilgumam. Programmas apguve ir obligāts nosacījums. Programma ir pastāvīgi pieejama un saņem finansējumu no valsts budžeta (finansējums papildus aktivitātēm piesaistāms no ES programmām). Programmu var īstenot ikviens atbilstošs kandidāts (NVO, pašvaldības iestāde, arī skolotāja) konkrētajā pašvaldībā brīdī, kad rodas nepieciešamība. Institūcija ar kandidātu slēdz līgumu un uzrauga, vai piedāvātā programma tiek īstenota saskaņā ar valsts definētajiem mērķiem un uzdevumiem. Informāciju par programmu iegūst brīdī, kad jauniebraucējs saņem uzturēšanās atļauju. Programmas ietvaros jauniebraucējs iegūst arī informatīvu paketi RUS vai ENG par valsts nodrošinātajiem pakalpojumiem izglītības, veselības, mājokļa jautājumos un brīvā laika pavadīšanas iespējās. Būtiski - iebraucējam ir kontaktpersona no kādas Latvijas institūcijas, kas var informēt par pieejamo atbalstu.

Uzticības balsojums PAR: 71% dalībnieku

PRET: 13%

ATTURAS: 16%

Pilsoņu debates par imigrāciju: PRIEKŠLIKUMI

Vairot imigrantu tiesības saņemt sociālos pakalpojumus, nodrošinot

- neatliekamo medicīnisko palīdzību,
- valsts apmaksātu veselības aprūpi imigrantu bērniem līdz 18 gadu vecumam,
- uzturēšanās atļauju saglabāšanu pēc darba līg.beigām (vismaz 6 mēn.),
- bezdarbnieku pabalstus Darba likuma noteiktajā kārtībā,
- NVA pakalpojumu pieejamību.

Veicināt izglītības pieejamību imigrantiem, nodrošinot:

- iekļaujošas programmas skolām izstrādi darbam ar imigrantu bērniem,
- katrā reģionā vismaz 1 skolu ar iekļaujošu programmu imigrantu bērniem, piešķirot valsts finansējumu (+ ES fondi, pašvaldība),
- imigrācijas jautājumu iekļaušanu tālākizglītības programmās pedagogiem, sociālajiem darbiniekiem, psihologiem,
- valsts apmaksātu latviešu valodas apguves programmu bērniem pirms skolas uzsākšanas.

Nodrošināt un pilnveidot NIC pastāvīgu darbību, sabiedrības (jo īpaši imigrantu) informētības paaugstināšanu par piedāvātajiem pakalpojumiem. Sadarbība starp NVO un Latvijas augstskolām, veicot pētījumus 3.valstu imigrantu vajadzību apzināšanai. NIC koordinē rezultātu apkopošanu.

www.providus.lv
www.politika.lv
www.gudrasgalvas.lv
www.musuvalsts.lv
www.cietusajiem.lv
www.socialauznemejdarbiba.lv
www.democracyoneday.com
www.dzivotlatvija.lv
www.korupcijas-c.wikidot.com

www.twitter.com/providus
www.twitter.com/politika.lv
www.facebook.com/politikalv

vards.uzvards@providus.lv
providus@providus.lv
+37167039251